

контролем таких розрахунків, зокрема: недосконале законодавче забезпечення порядку розрахунків, криза неплатежів та зростання дебіторсько-кредиторської заборгованості при розрахунках між суб'єктами підприємницької діяльності.

Виявлено, що для ефективного обліку дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги потрібно максимально використовувати потенціал суб'єктів господарювання й існуючі економічні умови, в яких здійснюється фінансово-господарська діяльність підприємства.

МОНІТОРИНГ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Казновецька Ю.В.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Науковий керівник – Шаповал Г.М., к. е. н.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Для забезпечення ефективного та сталого розвитку системи корпоративної безпеки необхідна реалізація комплексу заходів щодо створення адекватного умовам ринкової економіки механізму управління, найважливішою складовою якого є моніторинг. Система корпоративної безпеки вимагає постійного самотестування та оновлення. В іншому випадку вона не здатна адекватно реагувати на обстановку, яка постійно змінюється. З цією метою проводиться моніторинг найважливіших параметрів функціонування системи безпеки, реалізується алгоритм раннього попередження негативних, руйнівних процесів на різних рівнях управління компанією з точки зору критеріїв корпоративної безпеки, визначаються потенційні і реально існуючі загрози корпоративній безпеці, вживаються необхідні заходи з протидії цим загрозам.

Останнім часом багато уваги українських та зарубіжних вчених приділяється питанням корпоративної безпеки підприємств, робота яких в значній мірі залежить від зміни зовнішнього середовища. Зокрема, велику увагу приділено системі управління фінансово-економічною безпекою підприємств, проблемам моніторингу діяльності підприємств, але питання моніторингу корпоративних будівельних компаній в системі корпоративної безпеки на основі галузевої специфіки практично не досліджуються.

У результаті аналізу різних понять моніторингу в рамках конкретних сфер його застосування можна прийти до висновку, що під моніторингом системи корпоративної безпеки слід розуміти метод вивчення результатів функціонування корпорації, заснований на періодичному спостереженні за сукупністю характеристик компанії, кількісній та якісній оцінці обраних параметрів і обчисленні змін у часі кожного з них, в результаті чого стає можливим прогнозування зміни термінів якісних переходів системи з одного

стану в інший.

Організація моніторингу повинна ґрунтуватися , насамперед, на принципах репрезентативності та економічності. Це означає, що зібрана інформація повинна бути: адекватною відстежуваному об'єкту моніторингу; - представницькою , що дозволяє використовувати її для оцінки явищ і процесів при мінімальному обсязі проведених спостережень. Одним з найважливіших принципів моніторингу є принцип цілеспрямованості, сутність якого полягає в тому, що вся система відстеження стану корпоративної безпеки повинна бути націлена на вирішення конкретних управлінських завдань, що виникають при відхиленні господарської системи від цільової функції. Реалізація даного принципу дозволяє уникнути інформаційної надмірності, а також створює передумови для формування ефективної системи інформаційно-аналітичної підтримки прийняття управлінських рішень щодо забезпечення корпоративної безпеки.

В обсяг проведення моніторингу корпоративних будівельних підприємств входять наступні заходи:

- Контроль виконання календарного плану-графіку будівництва в частині проектних, будівельно-монтажних і пуско-налагоджувальних робіт, постачання обладнання та матеріалів;

- Перевірка наявності та повноти проектно-кошторисної документації;

- Перевірка наявності та оновлення дозвільної документації та ліцензій, необхідних для здійснення діяльності у генерального підрядника, підрядників, генерального проектувальника;

- Контроль над будівництвом і модернізацією інженерних комунікацій, під'їзних шляхів, інженерних систем і інфраструктурних об'єктів;

- Перевірка виникаючих додаткових обсягів будівельних робіт та підтвердження їх необхідності і вартості;

- Виявлення технічних факторів (порушень), які можуть призвести до негативного або позитивного відхилення проекту від запланованих показників і зміні термінів погашення позикових коштів;

- Перевірка цільового використання позикових коштів на проектні, будівельно-монтажні та пуско-налагоджувальні роботи, постачання обладнання та матеріалів;

- Перевірка відповідності кошторисних (планових) і фактичних витрат по проекту. У разі невідповідності показників проводиться аналіз причин;

- Перевірка відповідності обсягів та вартості виконаних підрядниками та оплачених робіт, послуг договірним (контрактним) умовам.

Плановий фінансово-технічний моніторинг будівництва виконується за наступними етапами:

Складання початкового звіту, який включає наступні пункти: аналіз реалістичності бюджету будівництва; аналіз реалістичності графіка будівництва; аналіз дозвільної документації, наявність всіх необхідних для початку будівництва дозволів та погоджень; аналіз проектно-кошторисної документації; аналіз організаційної структури будівництва; підтвердження вкладених

забудовником у реалізацію проекту засобів; надання висновків та рекомендацій щодо даних пунктів.

Регулярне відвідування будівельного майданчика та видача звітів за наступними пунктами: фіксація просування робіт з будівництва об'єкта; аналіз і висновки про відповідність планових і фактичних витрат на будівництво об'єкта, за період, що інспектується; аналіз і висновки про відповідність планового і фактичного просування робіт; перевірка ведення та оформлення виконавчої документації; аналіз актів виконаних робіт та інших платіжних, за звітний період, документів на предмет відповідності кошторисної та договірної документації; перевірка якості виконаних будівельних робіт, на виконання вимог затвердженого проекту та діючих будівельних норм України; періодичне коригування бюджету будівництва та графіка виконання робіт; складання звіту, з видачею повної і аргументованою інформації за даними пунктами.

Складання остаточного звіту, який містить інформацію про завершення будівництва на основі підтвердження завершення виконання робіт, висновків робочої і державної комісії, документів які підтверджують введення об'єкта в експлуатацію.

Таким чином, система моніторингу операційної діяльності будівельних підприємств націлена в першу чергу на раннє виявлення різних збоїв і недоглядів в операційній діяльності, потенційно небезпечних з точки зору ймовірності погіршення фінансово-економічного стану. Система моніторингу здатна розпізнати чи насувається криза, оперативно відреагувати на неї, зменшити ступінь ризику і уникнути катастрофічних наслідків.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Крищенко В.Р.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

науковий керівник: Кизилів Г. І., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Особливе значення в організації обліку на підприємстві має облік зобов'язань господарюючого суб'єкта. Раціональна організація контролю за станом змін динаміки зобов'язань має забезпечувати об'єктивність оцінки фінансового стану підприємства та його ліквідність.

Актуальність дослідження в області організації обліку поточних зобов'язань визначається недостатністю оцінки наукових розробок з питань недосконалості методики відображення заборгованості у регістрах бухгалтерського обліку і фінансовій звітності.

Питаннями організації обліку поточних зобов'язань займались багато вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як: Ф.Ф. Бутинець, Л.П. Кулаковська,